

**NEUMANN JÁNOS KÖZÉPISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM**

**PEDAGÓGUS
ETIKAI KÓDEX**

*„Véleményem szerint az országnak, a hazának egyik legfontosabb
kérdése az, hogy ki neveli és hogy neveli eljövendő generációit.”*

(Füst Milán)

1. Etikai alapelvek

Feladatainkat tudatos, törvénytisztelő magatartást tanúsítva, a jogi normákat követve Magyarország Alaptörvényéhez igazítva teljesítjük. Az Alaptörvény által biztosított neveléssel-oktatással kapcsolatos alapvető jogokat és kötelezettségeket tartjuk irányadónak.

Pedagógiai tevékenységünk célja, hogy tanítványainkat a társadalom aktív állampolgáraivá neveljük.

Elkötelezettek vagyunk az 1993 óta alapítványi formában működő intézmény pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzései iránt.

Tevékenységünk diákjaink számára iránymutató, de az egyéniségüket, személyiségüket tiszteletben tartva végezzük mindennapi feladatainkat.

Megjelenésünk és viselkedésünk legyen példamutató, méltó a „Neumann szellemiségéhez”. Elveink és tetteink, szavaink és cselekedeteink legyenek egymással összhangban.

Alappillérjeink egyike a tapintatos kommunikáció, mellyel tiszteletben tartjuk az oktató-nevelő munka minden résztvevőjét (tanárokat, diákokat, szülőket és nem pedagógus dolgozókat) és személyiségi jogait. Intelligensen és toleránsan, partnerként kezeljük egymást a kommunikáció során.

Munkánkat a legjobb tudásunk alapján, szakszerűen végezzük. Tanári felelősségünk nyilvánuljon meg abban, hogy a haladási ütemtervnek megfelelően dolgozzuk fel a tananyagot, ezzel a tanulók továbbtanulását zökkenőmentessé tesszük a 11. évfolyamon is. A hivatásunkhoz szükséges pedagógus kompetenciákat folyamatosan fejlesztjük továbbképzéseken, ahol megismerhetjük a legújabb oktatási és nevelési módszereket. A minősített pedagógusoktól, mestertanároktól elvárjuk, hogy tudásukat és tapasztalataikat a tantestület tagjaival megosszák, és segítsék kollégáik szakmai fejlődését.

Munkánkat részrehajlás nélkül, etikusan végezzük. Döntéseinket az emberiség és a józan ész határozza meg.

Az iskolai élet valamennyi szereplőjének (diákok, szülők, kollégák, iskolai alkalmazottak) személyiségi jogait tiszteletben tartjuk. A pedagógusok érdekeit az Érdekvédelmi Szervezet képviseli, melynek tagjait a tantestület választja minden tanév elején. A diákok jogainak érdekében Iskolai Diákönkormányzat működik. A Szülői Választmányon keresztül pedig a szülők képviseltethetik érdekeiket. Az iskolában működő szervezetek együttműködnek, feladatuk az érintettek jogainak védelme és az egyenlő bánásmód biztosítása, szakmai döntéseik előkészítése során érdemi párbeszédet folytatása.

Munkaköri köteletségünknek megfelelően a tanügyi dokumentumokat folyamatosan vezetjük, ezzel áttekinthetővé, követhetővé és megismerhetővé tesszük munkánkat kollégáink számára. Az e-napló pontos vezetésével, folyamatos aktualizálásával korrekt tájékoztatást nyújtunk a szülők és diákok felé a tanulók iskolai teljesítményéről, viselkedéséről.

Egyedi iskolastruktúránk lehetővé teszi, hogy diákjaink a 10. évfolyam végén a felsőfokú tanulmányokra intenzívebb felkészítést nyújtó képzési formák közül szabadon választhassanak céljaiknak megfelelően. Feladatunk széleskörű tájékoztatást nyújtani a tanulóknak és szüleiknek az egyes tagozatok speciális tartalmáról, hogy megalapozottan tudjanak dönteni a felkínált lehetőségek közül.

Oktató-nevelő munkánkkal segítjük az Arany János Tehetséggondozó Programba bekerült hátrányos helyzetű tanulók esélyteremtését. Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások, kollégiumi programok keretében célunk a tanulási, műveltségi és szociális hátrányok csökkentése, beilleszkedésük támogatása. Nagy hangsúlyt fektetünk a tanulók sokoldalú és differenciált tehetséggondozására. Feladatunk, hogy az országos programban egyedülálló módon integráljuk őket az iskola tanulói közé, alapos, következetes munkával felkészítsük őket az utolsó két év tagozatainak választására. Figyelünk arra, hogy az új osztályközösségekben megtalálják a helyüket, sikeres legyen a tanulmányi előmenetelük, és az AJTP speciális követelményeit is eredményesen teljesítsék.

Tehetséges diákjaink versenyekre, megmérettetésekre való felkészítését lelkiismeretesen végezzük. Lehetőséget biztosítunk a csoportos vagy egyéni konzultációkra. A siker érdekében a felkészítés történhet több kolléga közös, egymást segítő csapatmunkájában is. A sikerekről, eredményekről büszkén tájékoztatjuk iskolánk diákjait, a tantestületet, és a szülőket. Azokat a tehetséges tanulókat, akik versenyszerűen sportolnak vagy művészeti tevékenységet folytatnak, céljaik megvalósításában segítjük.

A szabadidős tevékenység nem csak időtöltés, hanem testi, szellemi felfrissülés. Ennek érdekében az iskolán kívüli szabadidő hasznos eltöltésére sport és kulturális rendezvényeket, színházi előadásokat, koncerteket, író-olvasó találkozókat, kiállításokat javasolhatunk, szervezhetünk.

A kollégiumok szerves részei az iskolai életnek, a nevelőtanárok összhangban dolgozzanak a tantestület többi tagjával. A kollégiumi házak és az iskola egységes alapelvek alapján működjenek, azonos értékeket közvetítsenek tanulmányi téren és a szabadidős tevékenységek során is.

2. Etikai kódex pedagógusoknak

2.1. A szakmai etikai kódex érvényességi köre és etikai normái

A Kódex érvényességi köre kiterjed minden – a nemzeti köznevelési törvény hatálya alá tartozó – olyan pedagógusra, akit a köznevelési intézményben pedagógus munkakörbe történő kinevezéssel foglalkoztatnak, illetve a megbízási szerződés alapján óraadóként dolgozó kollégákra is.

A pedagógus:

- sem tetteivel, sem nyilatkozataival nem csorbítja saját intézménye és hivatása jó hírét; annak öregbítésére törekszik
- a környezettudatos életvitelt, a természet védelmét, az élet tiszteletét képviseli
- mindenkor példát mutat nemzeti jelképeink megbecsülésében, nemzeti ünnepeink és a mindezek által jelképezett, képviselt értékek tiszteletben tartása terén
- magánérdekű tevékenységét soha nem helyezi a közérdek fölé
- politikai szerepvállalásait időben és térben határozottan elkülöníti nevelő-oktató munkájától.

2.2. Kapcsolatok

A pedagógus szakmai kapcsolatait érintő tevékenységének alapvető morális szabályai:

2.2.1. Kapcsolat a tanítványokkal

- A pedagógus korrekt módon forduljon tanítványaihoz, egész személyisége ezt közvetítse.
- A pedagógus magánéleti vagy közéleti problémáit ne vigye be tanítványai közé, és az ő magánéletüket tartsa tiszteletben. Minden egyes tanítványával úgy törődjön, hogy se hátrányos megkülönböztetést ne alkalmazzon, se túlzottan bizalmaskodó viszonyt ne alakítson ki velük.
- A pedagógus tanítványait következetesen és igazságosan értékelje. Az értékelés sohasem lehet a megtorlás vagy a fegyelmezés eszköze.
- A pedagógus törekvéseinek, céljainak elérésére semmiféle erőszakot ne alkalmazzon, még közvetve vagy erre utaló magatartás formájában sem.
- A pedagógus saját vagy közeli rokonainak gyermekét – lehetőség szerint – ne tanítsa. Amennyiben ez elkerülhetetlen, őket a többi tanítvánnyal azonos bánásmódban részesítse, értékelje.
- A pedagógus kommunikációja érthető, választékos, igényes.

2.2.2. Kapcsolat a szülőkkel

- A pedagógus munkavégzése során a szülőket tekintse partnernek, ennek a kapcsolatnak az alapja a kölcsönös tisztelet, a bizalom és a megbecsülés legyen, de elvárjuk, hogy a szülők tartsák tiszteletben a pedagógus szakmai tudását, érveit és értékeléseit.
- A pedagógus legyen kész megosztani a szülőkkel a tanulókra vonatkozó ismeretét.
- A többi szülő jelenlétében folytatott megbeszéléseken a pedagógus csak az egész tanulócsoportot érintő kérdéseket tárgyalja meg, és tartsa tiszteletben mind a tanulók, mind a szülők személyiségi jogait.

2.2.3. Kapcsolat a munkatársakkal

- A pedagógus saját tapasztalataival, szaktudásával segíti kollégái munkáját, különös tekintettel a pályakezdőkre, akik pedig kérik a tapasztaltabbak támogatását.
- A pedagógus aktívan részt vesz a munkaközösség, a nevelőtestület javaslatainak, döntéseinek kialakításában és megvalósításában.
- A pedagógus mindaddig kiáll kollégája mellett, amíg annak szakmai vagy etikai mulasztása kétséget kizáróan be nem bizonyosodik.
- Az intézmény belső életével kapcsolatos információkat bizalmasan kezeli.

2.2.4. Kapcsolat az intézmény vezetőivel, a fenntartóval, a működtetővel és más irányító szervvel, az együttműködő szakmai partnerekkel

- A pedagógus problémáival, kérdéseivel és javaslataival először mindig közvetlen feletteséhez fordul az intézmény szervezeti struktúrájának megfelelően (szakmacsoport-vezetők, igazgatóhelyettesek, gazdasági igazgatóhelyettes, igazgató).
- Ha a pedagógus az intézmény vezetőségének javaslataival, döntéseivel nem ért egyet, akkor is elfogadja a megfelelő hatáskörben meghozott és megindokolt döntést, és ennek megfelelően cselekszik.
- A pedagógus a fenntartóval, az együttműködő szakmai partnerekkel (például: Oktatási Hivatallal, Pedagógiai Oktatási Központtal, gyermek-, ifjúsági- és családvédelmi szervekkel) szükséges kapcsolattartását, ügyintézését az őt foglalkoztató intézmény vezetőjének bevonásával végzi.

3. Kutatásetikai elvek

A pedagógus az általa végzett szakmai-tudományos kutatás során jogszerűsége, tárgyilagosságra, pártatlanságra és függetlenségre törekszik, kizárva a plágiumot és a hamisítást.

A pályakezdő pedagógusok tudományos kutatási tevékenységét kellő szakmaisággal, felelősen támogatja.

4. Etikai eljárásrend

4.1. Az Etikai Bizottság

Az Etikai Bizottság érdemi döntéshozatalra jogosult szerv, mely az elsőfokú eljárásban végzi munkáját.

Tagjai: öt fő a tantestületből: az iskola vezetősége három főt delegál, két főt az Érdekvédelmi csoport.

Az Etikai Bizottság tagjait titoktartási kötelezettség terheli.

4.2. Eljárásrend

4.2.1. Az ártatlanság vélelme

Az etikai eljárás során érvényesíteni kell az ártatlanság vélelmét.

4.2.2. Etikai eljárás indítása

- Etikai eljárás indítható:
 - hivatalból
 - panasz alapján
- Eljárást kezdeményezni etikai vétség esetén kizárólag írásos formában elkészített beadvány alapján lehet.
- Névtelen bejelentés alapján az eljárás megindítására nincs lehetőség.
- Az eljárás alá vont pedagógus számára biztosítani kell a jogot az iratokba való betekintéshez.
- Az eljárás megindításától számított 14 napon belül a panasz visszavonható.
- Nem lehet etikai eljárást indítani, ha az etikai vétség az Etikai Bizottság tudomására jutását követően hat hónap eltelt, illetve, ha az etikai vétség elkövetése óta egy naptári év eltelt.
- Az eljárás alá vont pedagógus köteles az Etikai Bizottsággal együttműködni.

4.2.3. Etikai tárgyalás

- Az Etikai Bizottság a tárgyalást a bejelentést követő 15. napon kezdi meg. Ezt követően az Etikai Bizottság 30 napon belül köteles az eljárást lefolytatni.
- Az eljárás alá vont pedagógust köteles a Bizottság 5 nappal a tárgyalás megkezdése előtt írásban értesíteni. Az etikai eljárás alá vont pedagógusnak módot kell adni arra, hogy a Bizottság előtt elmondhassa álláspontját, észrevételeit, véleményét.
- A pedagógus helyett a jogi képviselője is eljárhat, és a tárgyalás akkor is lefolytatható, ha az eljárás alá vont pedagógus azon nem vesz részt.
- Jegyzőkönyv készítése a tárgyalásról kötelező.

4.2.4. Döntéshozatal

- Az etikai Bizottság a tényállást többségi szavazattal hozza meg zárt ülésen.
- Az eljárás alá vont pedagógust köteles a döntéshozataltól számított 15 napon belül írásban értesíteni.

4.3. Az etikai vétség szakcionálása

Az Etikai Bizottság a következő intézkedéseket hozhatja:

- figyelmeztetést kell alkalmazni az etikai vétséget elkövető pedagógussal szemben, ha a körülmények mérlegelése alapján az etikus magatartásra való felhívás is elegendő a további munkájához
- kedvezmény, juttatás megvonására kerülhet sor, vagy a pedagógus karban betöltött tisztségtől való megfosztásra, ha a cselekmény súlya alapján méltatlanná válik arra

4.4. Az etikai eljárás megszűnése

Az etikai eljárás megszűnik az eljárás során hozott intézkedés jogerőre emelkedésével.

Az etikai eljárást meg kell szüntetni, ha:

- annak tartama alatt az eljárás alá vont pedagógus munkajogi jogviszonya megszűnt
- a pedagógus a terhére rótt etikai vétséget nem követte el, vagy annak elkövetése nem bizonyítható
- a bejelentő a bejelentését visszavonta

4.5. Jogorvoslat

Az érdemi döntés ellen az eljárás alá vont pedagógus Munkaügyi Bírósághoz fordulhat.

Az etikai eljárás során keletkezett iratok kezeléséről az etikai eljárás alatt és a határozat meghozatala után az Etikai Bizottság gondoskodik.

4.6. Kiegészítő szabály

Az etikai eljárás Kódexben nem szabályozott kérdéseiben a nemzeti köznevelési törvény, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CLX. törvény vonatkozó rendelkezései az irányadóak a nemzeti köznevelési törvényben foglalt megszorításokkal.

BIBLIOGRÁFIA

A Nemzeti Pedagógus Kar Pedagógus Etikai Kódex tervezete (2015.)

A Neumann János Középiskola és Kollégium Pedagógiai Programja (2008)